

PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

cvmr

centrum pro výzkum
měst a regionů

Hodnocení regionálního rozložení investic do vzdělávací infrastruktury Integrovaného regionálního operačního programu 2014-2020

Luděk Sýkora, Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie
a regionálního rozvoje, Centrum pro výzkum měst a regionů (CVMR)

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ
OPERAČNÍ PROGRAM

Zaměření a cíle hodnocení

■ Hodnocení a doporučení

- evaluační otázky (EO) **nad rámec specifických cílů** programu IROP 2014-2020
- provedeno vůči **ex-post stanoveným kritériím**
- využití hodnocení pro **zpřesnění územního zacílení podpor** pro budoucí intervence

■ Informační podpora (návrh systému monitorování) a **vizuální prezentace** prostřednictvím interaktivních on-line **mapových a datových aplikací**

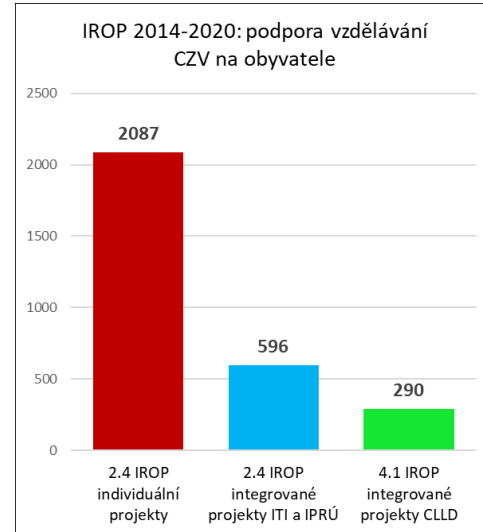
- **metodické postupy** a doporučení ke shromažďování a zpracování dat
- **zpracování dat** pro regionální a územní struktury
- **vizualizace** (zadání pro SO ORP – uskutečněné až do úrovně obcí)

Struktura dat IROP pro hodnocení

- **Regionální a územní struktura**

- kraj
- okres
- SO ORP
- Obec

- území SRR 21 +
- SVL, kapacity MŠ a ZŠ

- **Specifické cíle IROP**

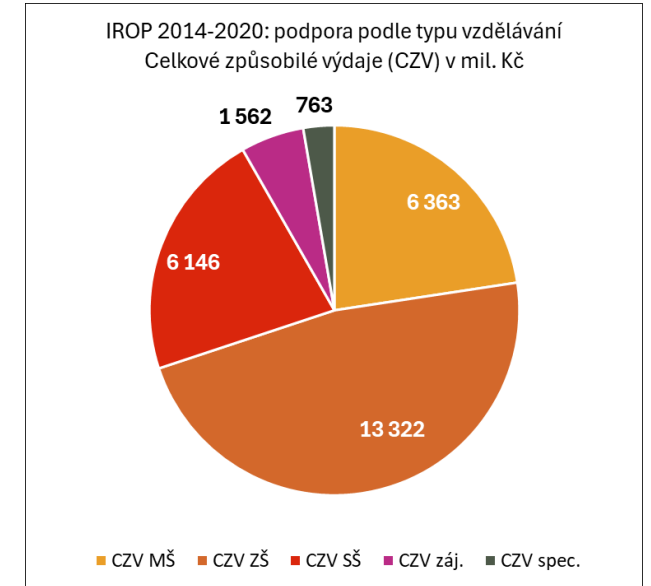
- SC 2.4 a 4.1 IROP celkem
 - SC 2.4 IROP individuální projekty
 - SC 2.4 IROP integrované projekty ITI a IPRÚ
 - SC 4.1 IROP integrované projekty CLLD

- **Typy vzdělávání**

- předškolní (MŠ)
- základní (ZŠ)
- střední (SŠ)
- zájmové (záj.)
- speciální (spec.)

- **Indikátory**

- Celkové způsobilé výdaje (CZV)
- Celkové způsobilé výdaje na obyvatele (CZV/OB)
- LQ lokalizační kvocient ($LQ\ CZV / OB$)
- Počet projektů (PP)
- Průměrný objem CZV na projekt (CZV/P)

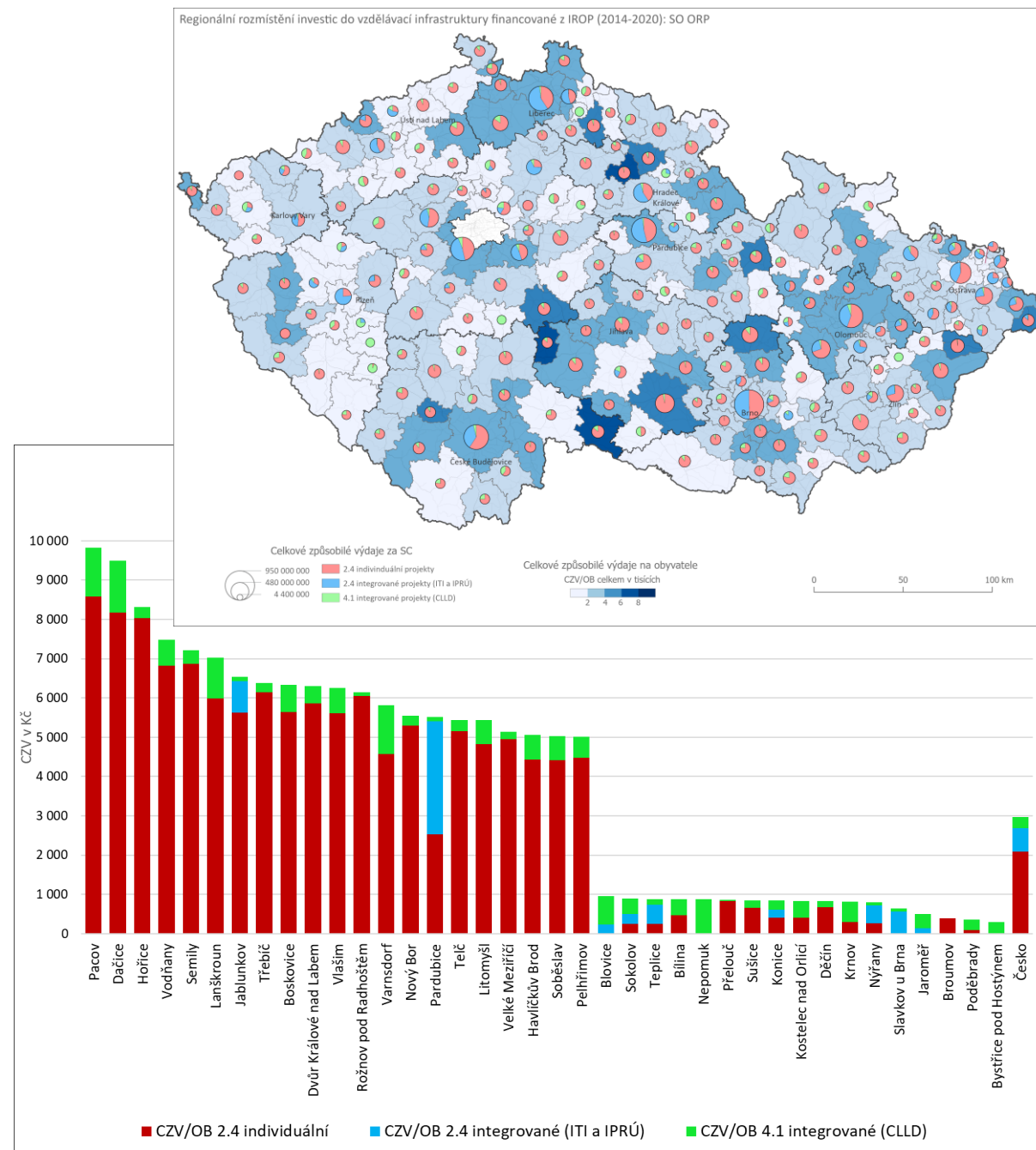
Hodnocení: evaluační otázky

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ
OPERAČNÍ PROGRAM

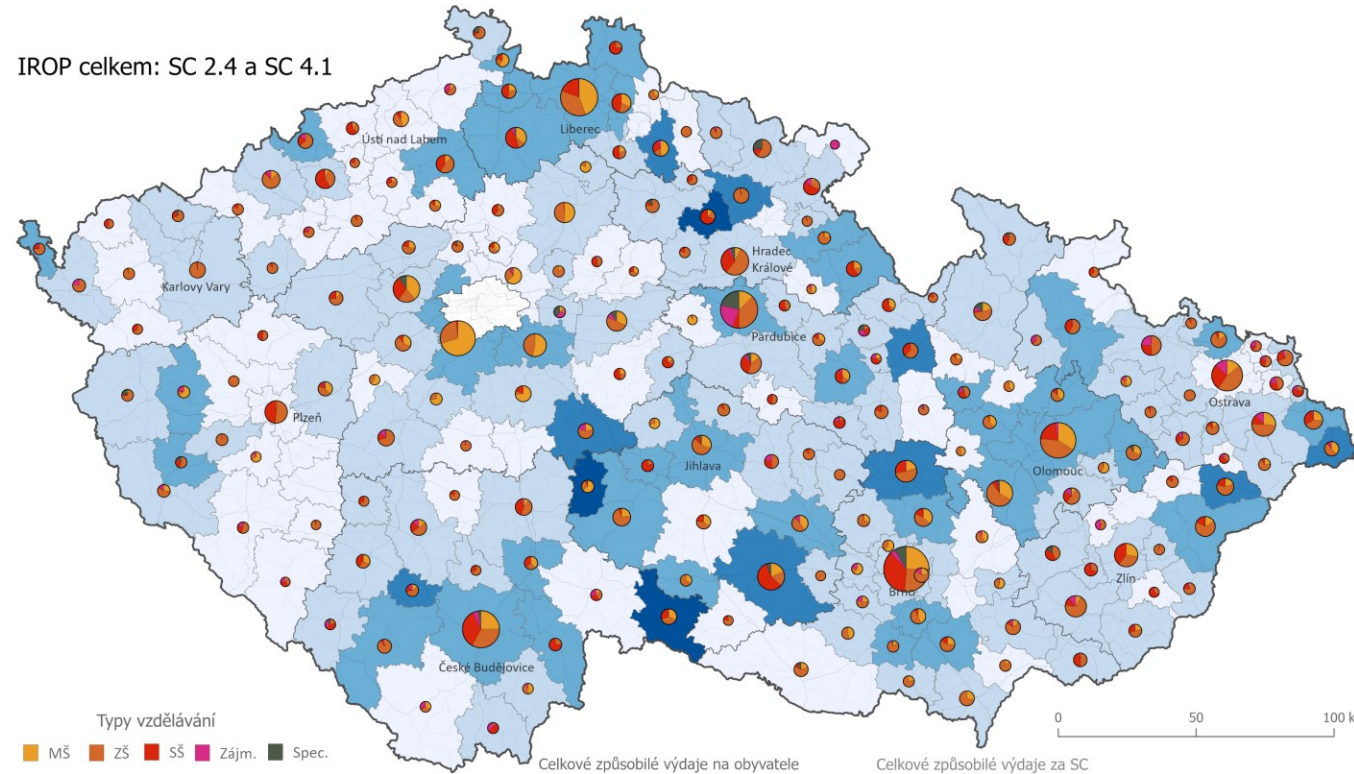
Jaké bylo regionální rozložení investic IROP do úrovně SO ORP?

- **různorodý vzorec** rozmístění na úrovni SO ORP a obcí
- území **Plzeňského, Karlovarského a Ústeckého kraje** se vyznačují **nižší mírou intenzity podpory**
- regiony spojované s vyšší mírou **sociálního vyloučení** a kraje, na něž prioritně **cílí národní regionální politika**
- mezi alokací podpory ze strany IROP pro infrastrukturu vzdělávání a naplňováním priorit národní i regionální politiky v oblasti podpory zmírňování regionálních disparit **nebyla zjištěna jasnější souvislost**

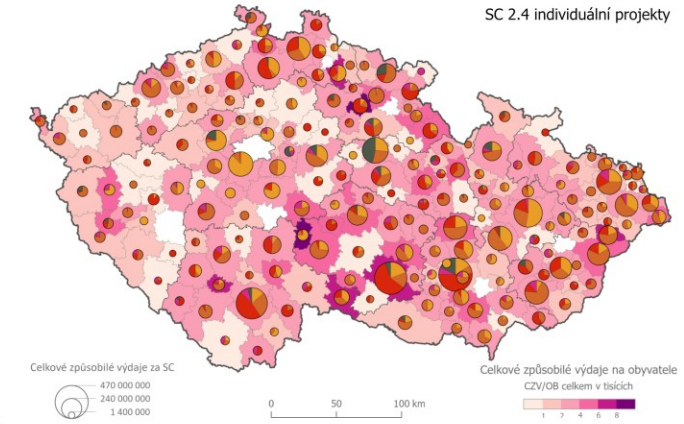

Regionální rozmístění investic do vzdělávací infrastruktury financované z IROP (2014-2020)

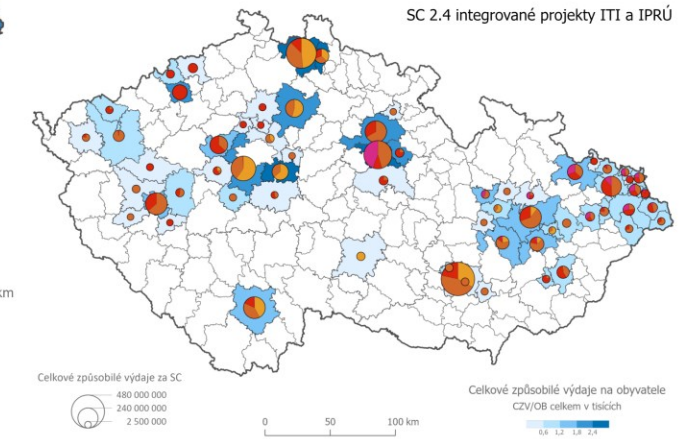
IROP celkem: SC 2.4 a SC 4.1

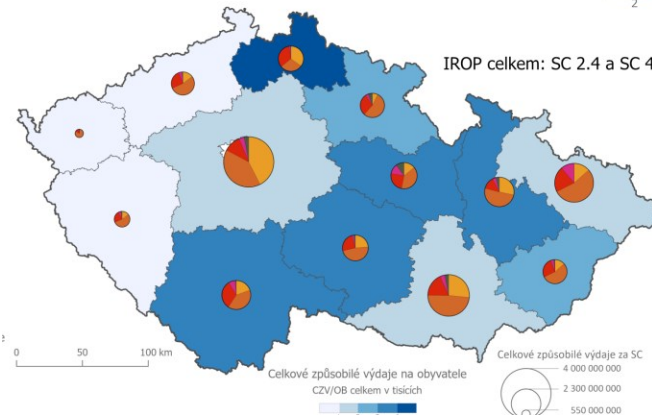
SC 2.4 individuální projekty

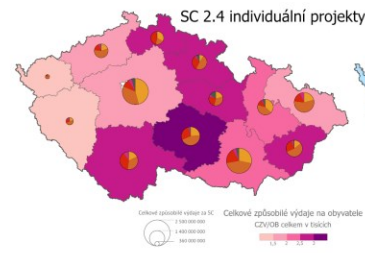
SC 2.4 integrované projekty ITI a IPRÚ

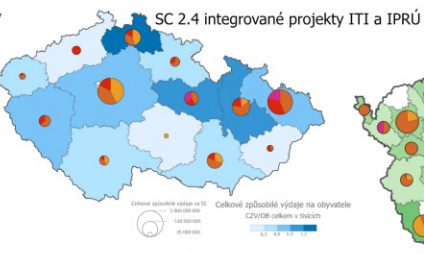
IROP celkem: SC 2.4 a SC 4.1

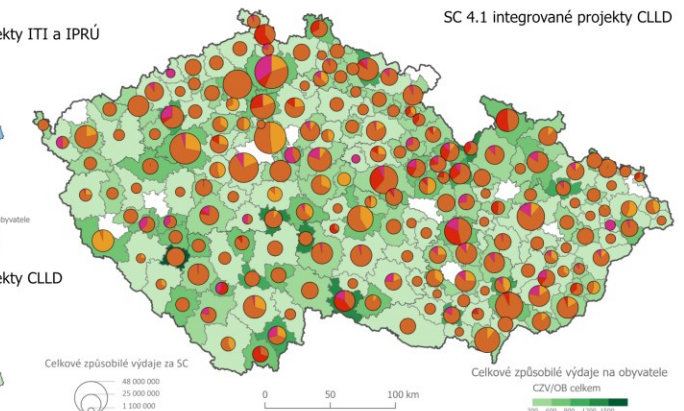
SC 2.4 individuální projekty

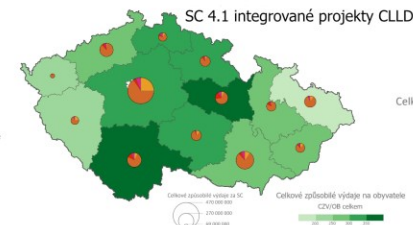
SC 2.4 integrované projekty ITI a IPRÚ

SC 4.1 integrované projekty CLLD

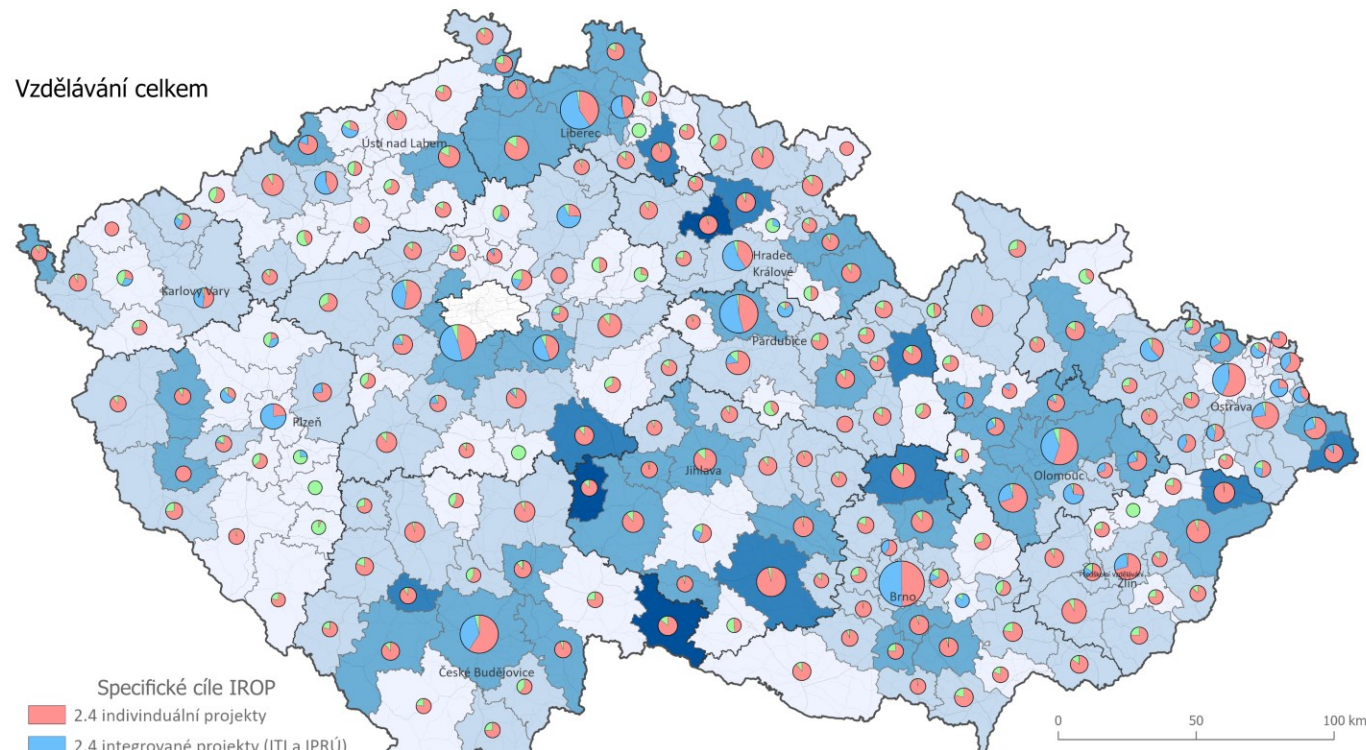

SC 4.1 integrované projekty CLLD

Regionální rozmístění investic do vzdělávací infrastruktury financované z IROP (2014-2020)

Vzdělávání celkem

Specifické cíle IROP

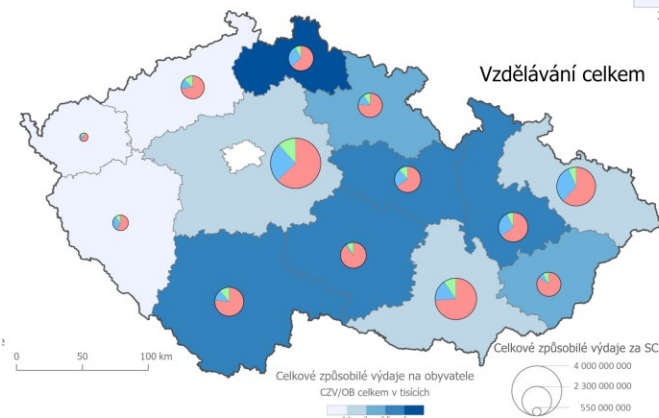
- 2.4 individuální projekty
- 2.4 integrované projekty (ITI a IPRU)
- 4.1 integrované projekty (CLLD)

Celkové způsobilé výdaje na obyvatele
CZV/OB celkem v tisících

2 4 6 8

Celkové způsobilé výdaje za SC

950 000 000
480 000 000
4 400 000

Vzdělávání celkem

Celkové způsobilé výdaje na obyvatele
CZV/OB celkem v tisících

2,5 3 3,5 4

Celkové způsobilé výdaje za SC

4 000 000 000
2 300 000 000
550 000 000

Předškolní vzdělávání

Celkové způsobilé výdaje na obyvatele
CZV/OB celkem v tisících

1 100 000 000
500 000 000
200 000 000

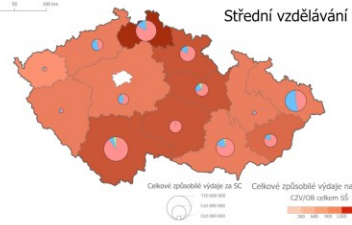
Základní vzdělávání

Celkové způsobilé výdaje na obyvatele
CZV/OB celkem v tisících

1 100 000 000
500 000 000
200 000 000

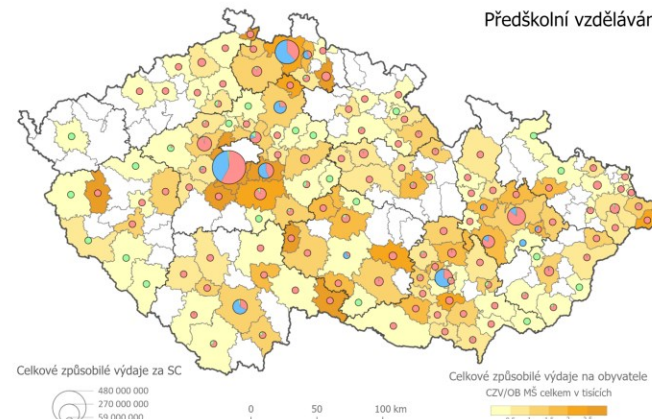
Střední vzdělávání

Celkové způsobilé výdaje na obyvatele
CZV/OB celkem v tisících

1 100 000 000
500 000 000
200 000 000

Předškolní vzdělávání

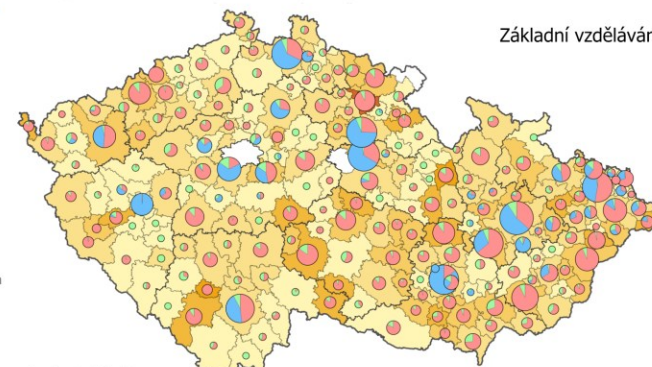
Celkové způsobilé výdaje za SC

480 000 000
270 000 000
59 000 000

Celkové způsobilé výdaje na obyvatele
CZV/OB MŠ celkem v tisících

0,5 1 1,5 2 2,5

Základní vzdělávání

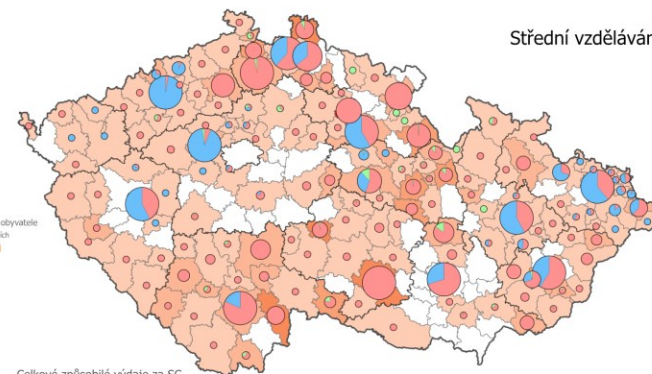
Celkové způsobilé výdaje za SC

300 000 000
150 000 000
13 000 000

Celkové způsobilé výdaje na obyvatele
CZV/OB ZŠ celkem v tisících

1 2 3 4 5

Střední vzdělávání

Celkové způsobilé výdaje za SC

140 000 000
84 000 000
30 000 000

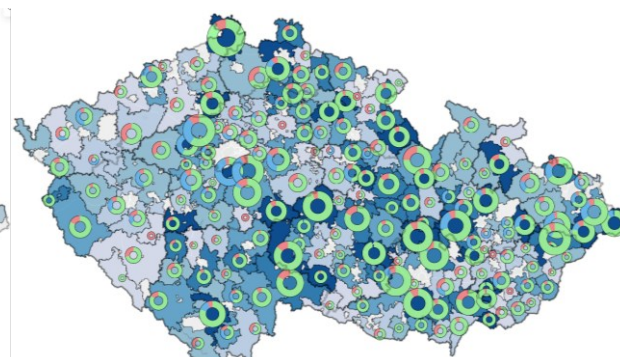
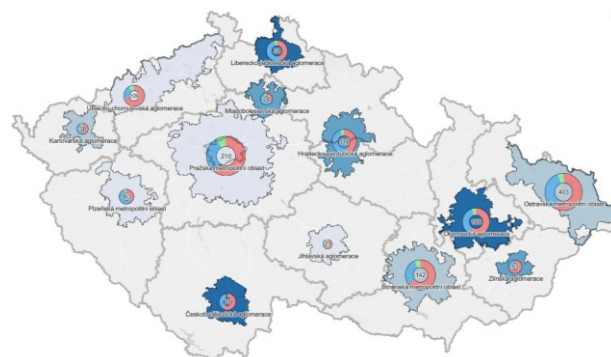
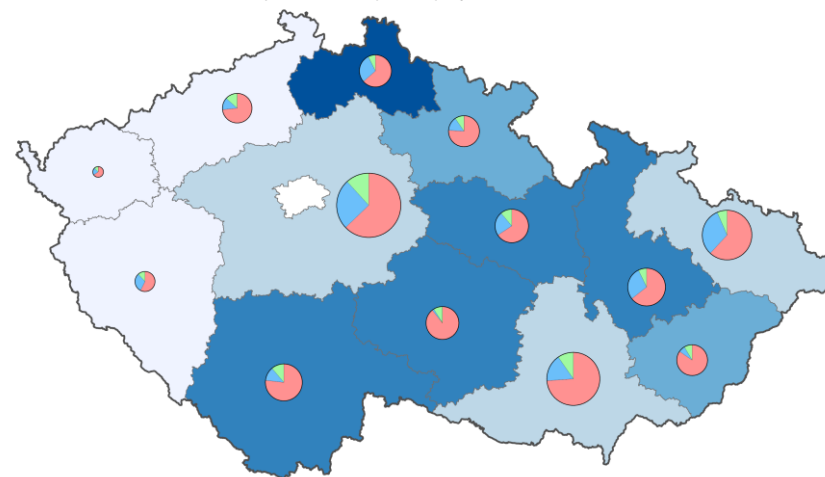
Celkové způsobilé výdaje na obyvatele
CZV/OB SŠ celkem v tisících

1 2

Do jaké míry odpovídá intenzita/zaměření podpory IROP prioritám Strategie regionálního rozvoje ČR (SRR) 14-20 a zaměření SRR 21+?

- intenzita podpory IROP v územích, jež jsou prioritou SRR, **pod průměrem za celou ČR**
- výjimkou **kategorie regionálních center**
- **strukturálně postižené kraje: necelých 80 % ČR**
- **hospodářsky a sociálně ohrožené území: 91 % ČR**
- pod celostátním průměrem **metropolitní oblasti a aglomerace (ITI a IPRÚ) – 97 % ČR**, kde je největší tlak na kapacity školských zařízení
- v rámci hodnocených územních kategorií a typů existují **značné rozdíly v intenzitě využití podpory IROP** na obyvatele
- výzvy IROP zaměřené na integrované projekty v rámci ITI/IPRÚ a CLLD a alokace finanční podpory pro vzdělávací infrastrukturu **pomáhají posilovat územní spolupráci v metropolitních regionech a aglomeracích a na území MAS**

Regionální rozložení investic do vzdělávací infrastruktury financované z IROP (2014-2020): kraje

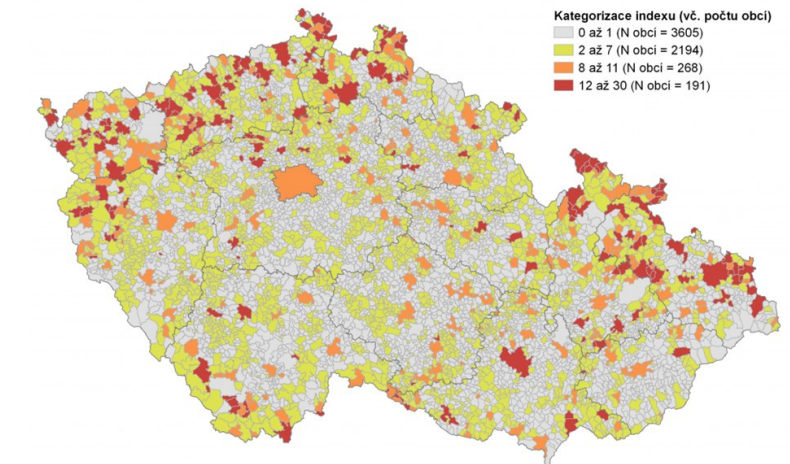
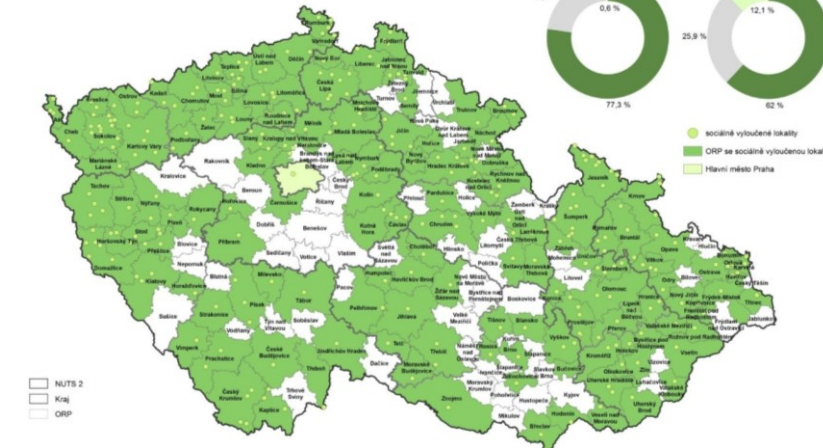

Do jaké míry směřovala podpora vzdělávací infrastruktury do území s vyšší mírou sociálního vyloučení?

- podpora prostřednictvím výzev specificky zaměřených na SVL **směřovala do území s vyšší mírou sociálního vyloučení v podprůměrné míře**
- zdroje často **disproporčně pomáhaly v územích a regionech s nižší mírou sociálního vyloučení**
- **zacílení výzev** zaměřených na SVL **na úroveň správních obvodů ORP, v nichž se SVL vyskytovaly** - SO ORP zahrnovaly většinu území Česka
- **prioritizace na úrovni KPSVL** - připraveno jen málo projektů

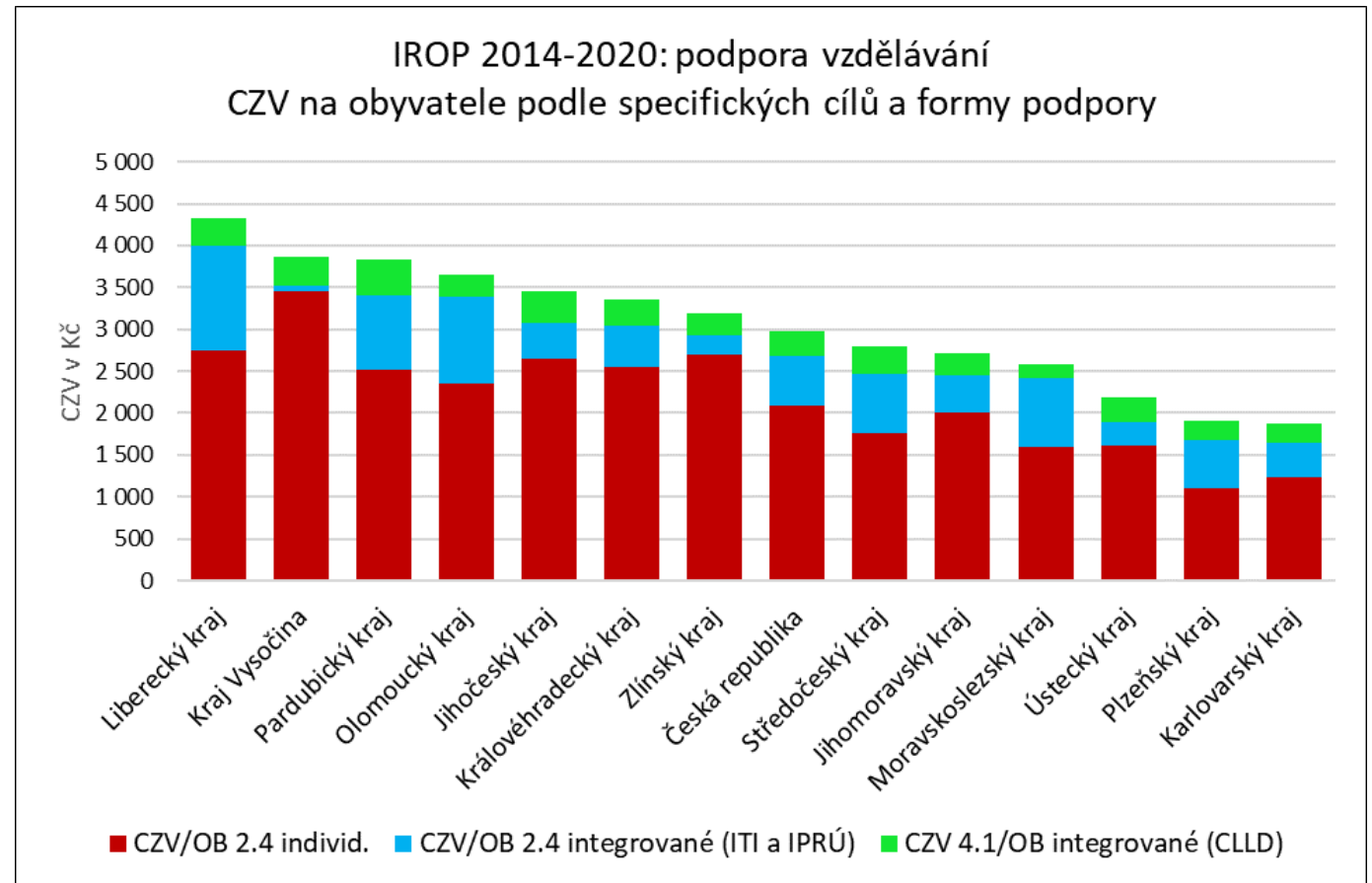
Typ Met. segregace	CZV IROP SVL / IROP		SPO PNZ		SPO PNZ v SVL		CZV IROP SVL / OB	CZV IROP SVL / SPO	CZV IROP SVL / SPOLK
	podíl %	LQ	podíl %	LQ	podíl %	LQ			
0	37,06%	1,02	0,76%	0,61	12,76%	0,37	1021	134607	1054667
1	37,31%	1,02	1,45%	1,16	31,79%	0,92	1122	77229	242955
2	23,13%	0,64	2,22%	1,78	46,29%	1,34	519	23389	50523
3	46,98%	1,29	3,47%	2,78	55,68%	1,61	914	26298	47235
4	38,54%	1,06	4,25%	3,40	62,54%	1,81	724	17041	27249
ČR	36,42%	1,00	1,25%	1,00	34,48%	1,00	958	76779	222648

SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY V ČR
dle obcí s rozšířenou působností (květen 2015)

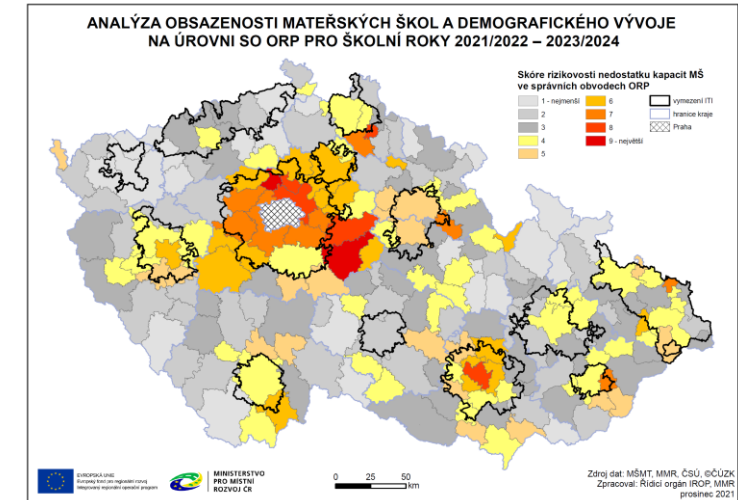
Do jaké míry směřovala podpora vzdělávací infrastruktury do území s vyšší mírou problémovosti z hlediska SRR a sociálního vyloučení ve vzdělávací soustavě?

- strukturálně postižené kraje a hospodářsky a sociálně ohrožená území vysoce korelují s regiony s vysokou mírou sociálního vyloučení a mimořádným výskytem SVL
- v obou případech byla **intenzita využití podpory ze strany IROP výrazně podprůměrná**

Do jaké míry směřovala podpora vzdělávací infrastruktury do území s nedostatečnými kapacitami mateřských škol?

- podpora vzdělávací infrastruktury prostřednictvím výzev specificky zaměřených na předškolní vzdělávání byla při porovnání s typy SO ORP podle míry naplnění kapacity školských zařízení (aktuálně, tj. v období po roce 2020) **zcela různorodá a nevykazovala žádný zřejmý prostorový vzorec**
- území a regiony s **nižší mírou podpory nyní vykazují nedostatky kapacit**
- území s **vyšší mírou podpory aktuálně nevykazují problémy s nedostatkem kapacit**
- Hypotéza: díky podpoře z IROP 2014-2020 došlo v řadě lokalit a regionů **k pokrytí potřeb** a aktuálně používaná typologie SO ORP podle nedostatečných kapacit MŠ tato území neukazuje jako problémová

Typ kapacita	CZV IROP MŠ/ děti		CZV IROP ZŠ/ žáci	
	Kč	LQ	Kč	LQ
1	10049	0,56	12073	1,33
2	18853	1,06	12668	1,40
3	12721	0,71	13597	1,50
4	26825	1,50	9360	1,03
5	6225	0,35	4188	0,46
6	16507	0,93	6473	0,71
7	49484	2,78	5434	0,60
8	22569	1,27	3188	0,35
9	3880	0,22	5247	0,58
ČR	17827	1,00	9077	1,00

Jaká jsou doporučení k územnímu rozložení podpory reflektující její nerovnoměrnost, tj. koncentraci intervencí do určitých území?

- **intenzita podpory** rozvoje vzdělávací infrastruktury v rámci IROP 2014-2020 **nekorespondovala s cíli regionální politiky v oblasti snižování regionálních disparit ani s cíli zaměřenými na snižování a prevenci sociálního vyloučení a segregace**
- **IROP neměl dostatečné podklady pro podrobnější územní zacílení** a reflektoval požadavky partnerů z MŠMT ČR a ASZ ČR
- **objem žádostí nijak zásadně nepřevyšoval finanční možnosti IROP 2014-2020 a většina žádostí byla uspokojena**
- **regionální rozmístění investic IROP 2014-2020 bylo odrazem aktivity aktérů v území a objemu předložených projektů z daného regionu**
- aktéři v krajích, SO ORP a obcích s nižší mírou intenzity podpory IROP **nevyužili dostatečně možnosti podpory**, která se v období 2014-2020 nabízela
- v aktuálním a budoucím období je nezbytné **posílit intenzivní spolupráci na propojení agend MMR ČR a MŠMT ČR**, a to od úrovně definování politik a strategií po jejich naplňování a monitorování důsledků a dosažených výsledků

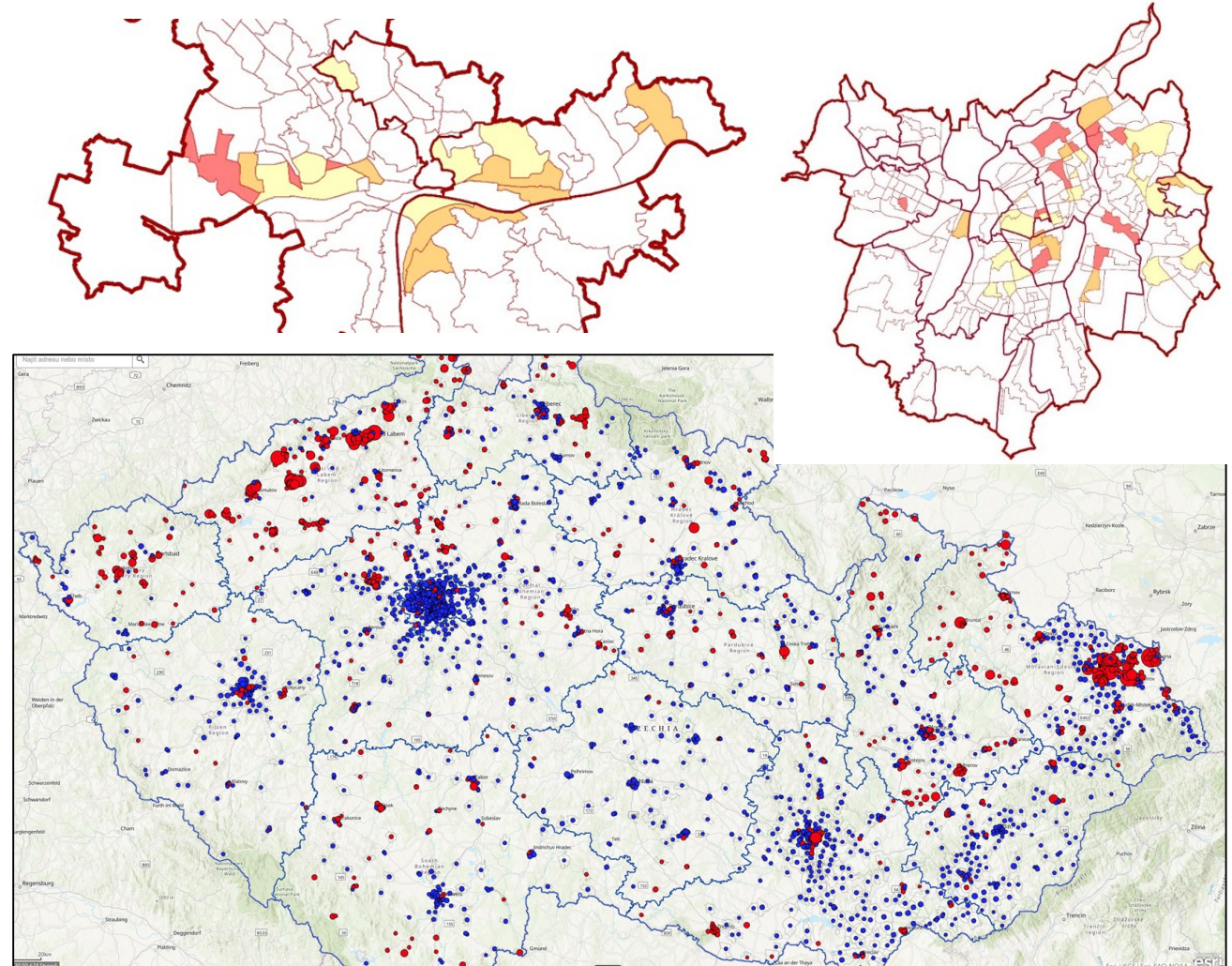
Doporučení

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ
OPERAČNÍ PROGRAM

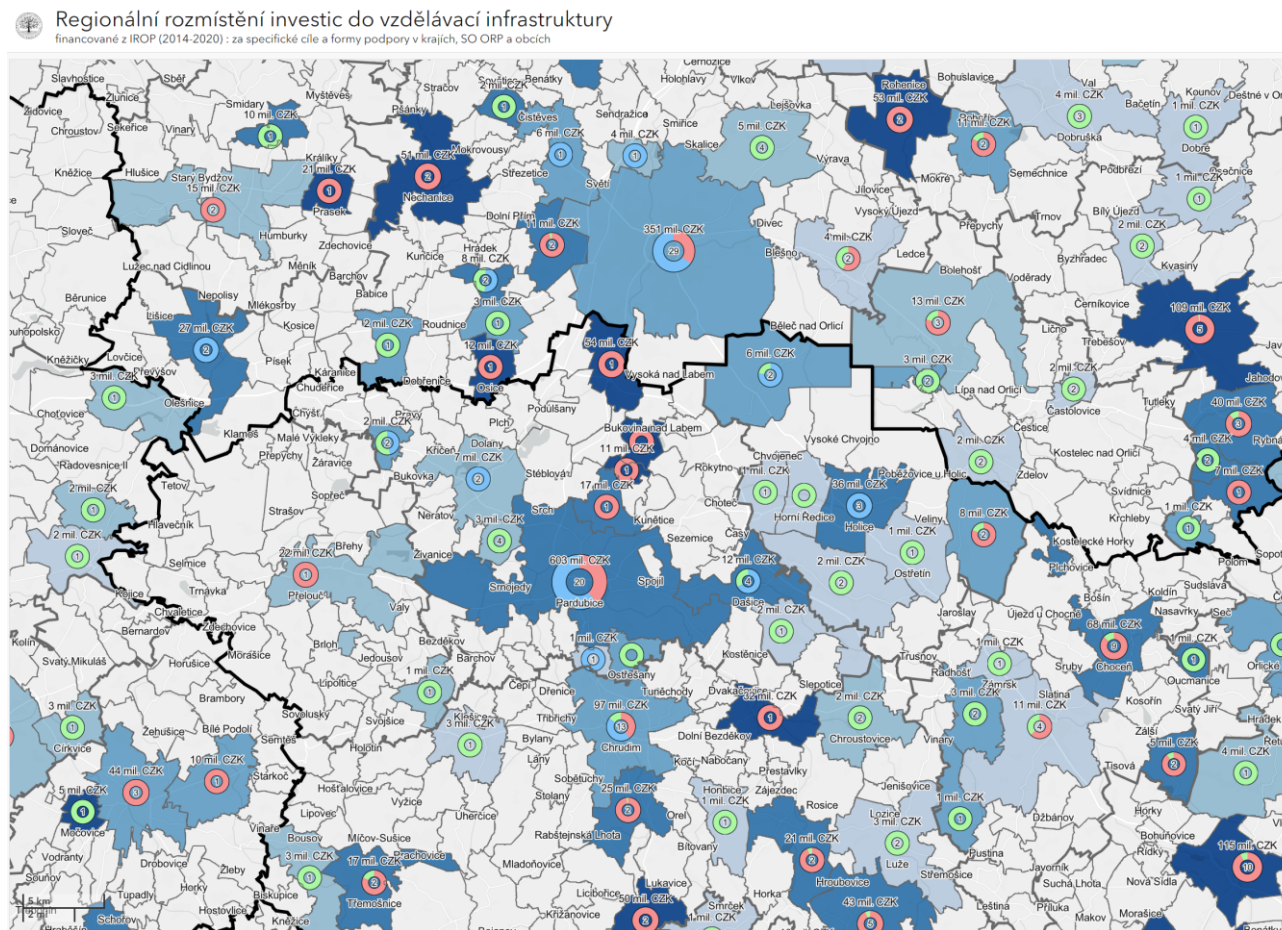
Doporučení k rozmístění a zacílení podpory IROP s ohledem na sociálně vyloučené lokality

- Výskyt SVL a lokalit segregace má sice výrazně **nerovnoměrný regionální výskyt**, zároveň ale jde o jevy, jež jsou **velmi lokalizované**.
- V rámci intervencí IROP se doporučuje zvážit **vazbu na tzv. „segregované“ školy** s vysokým podílem sociálně znevýhodněných žáků.
- Doporučuje se **územní cílení výzev specificky zaměřených na sociálně vyloučené lokality nejen v úrovni SO ORP, ale zároveň i v měřítku obcí, základních územních jednotek (ZUJ), popř. lokalit** (základních sídelních jednotek – ZSJ).

Doporučení k rozmístění a cílení podpory IROP s ohledem na kapacity školských zařízení

- Doporučuje se **přesnější územní zacílení podpory** na základě kombinace hodnocení potřeby intervence na úrovni **SO ORP** a v měřítku **základní územní jednotky (ZUJ)**, tj. **obce nebo městské části/obvodu** ve velkých a správně členěných městech.

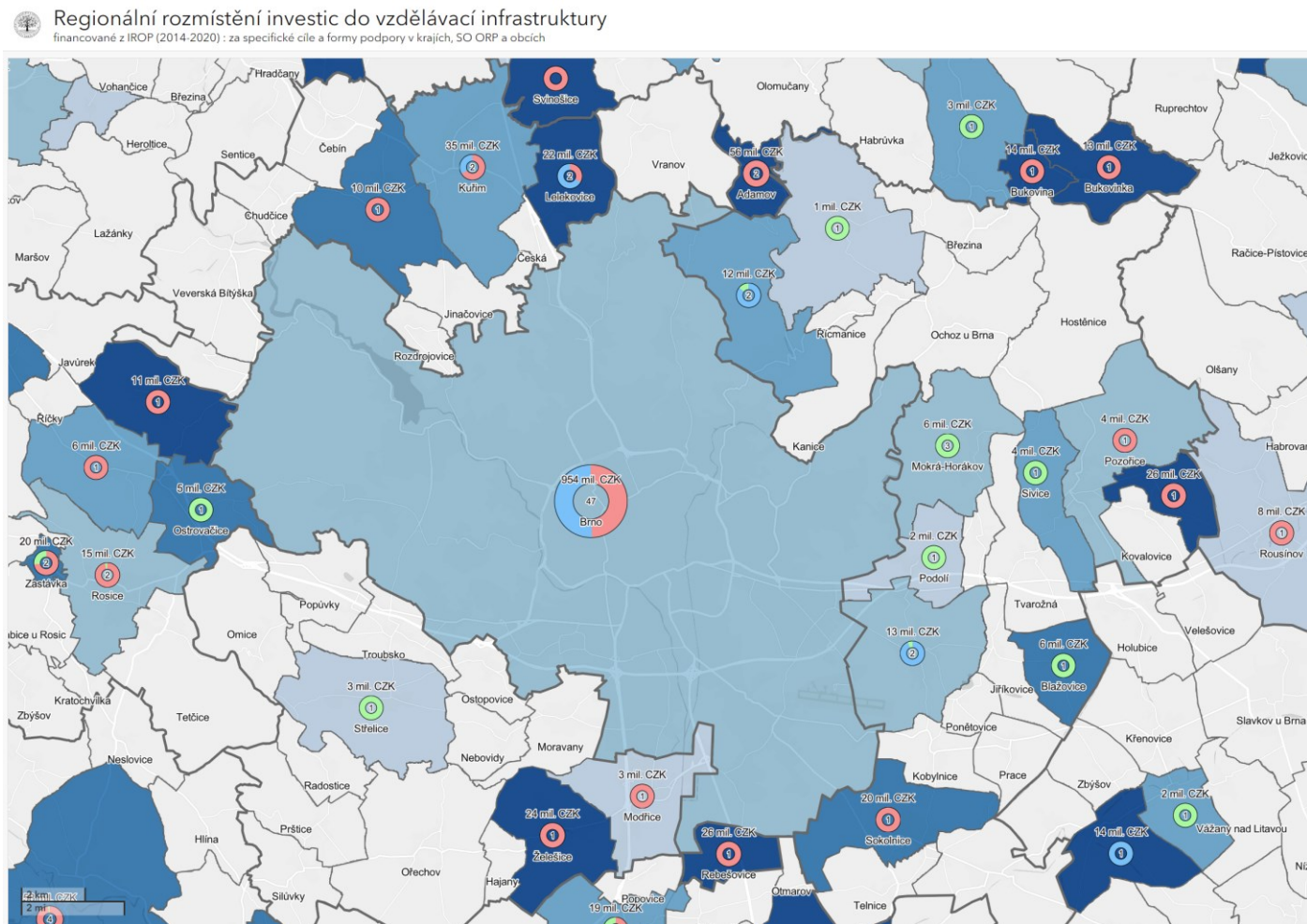
Doporučení k regionálnímu rozmístění a cílení podpory IROP s ohledem na priority národní regionální politiky

- Doporučuje se **zjistit důvody nízkých CZV na obyvatele** u Karlovarského kraje, Plzeňského kraje, Ústeckého kraje a Moravskoslezském kraje.
- Zaměřit se na **podporu žadatelů** a na **podporu organizací a institucí** v těchto regionech s cílem **posílit absorpční kapacitu**.

Kraj	CZV 2.4 a 4.1 celkem / OB	CZV 2.4 individuální / OB	CZV 2.4 integrované (ITI a IPRÚ) / OB	CZV 4.1 integrované (CLLD) / OB	LQ CZV 2.4 a 4.1 celkem	LQ CZV 2.4 individuální	LQ CZV 2.4 integrované (ITI a IPRÚ)	LQ CZV 4.1 integrované (CLLD)
Karlovarský kraj	1 875	1 228	413	234	0,63	0,59	0,69	0,81
Plzeňský kraj	1 913	1 098	588	227	0,64	0,53	0,99	0,78
Ústecký kraj	2 188	1 607	287	295	0,74	0,77	0,48	1,02
Moravskoslezský kraj	2 591	1 603	818	170	0,87	0,77	1,37	0,59
Jihomoravský kraj	2 715	2 006	447	262	0,91	0,96	0,75	0,90
Středočeský kraj	2 799	1 759	710	330	0,94	0,84	1,19	1,14
Zlínský kraj	3 197	2 704	220	273	1,08	1,30	0,37	0,94
Královéhradecký kraj	3 364	2 553	489	322	1,13	1,22	0,82	1,11
Jihočeský kraj	3 461	2 657	417	387	1,16	1,27	0,70	1,33
Olomoucký kraj	3 650	2 352	1 036	262	1,23	1,13	1,74	0,90
Pardubický kraj	3 841	2 525	888	428	1,29	1,21	1,49	1,48
Kraj Vysočina	3 871	3 458	68	345	1,30	1,66	0,11	1,19
Liberecký kraj	4 326	2 747	1 255	324	1,46	1,32	2,11	1,12
Strukturálně postižené kraje	2 357	1 556	578	222	0,79	0,75	0,97	0,77

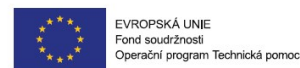
Doporučení pro monitorování a hodnocení podpor IROP

- **Lokalizovat projekty** podpořené IROP **do úrovně ZUJ** (doplnit kódy ZUJ) **ve městech členěných na obvody a městské části** (Brno, Ostrava, Plzeň), tak aby bylo možné provádět **územně podrobnější hodnocení** v rámci velkých měst.

Doporučení pro hodnocení územních důsledků projektů podpořených IROP

- Pro zachycení územního rozsahu důsledků projektů podpořených IROP **zvážit využití metodiky TIA**, jež byla připravena pod záštitou MMR ČR.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

SRR21+
Strategie regionálního rozvoje 2021+

TIA

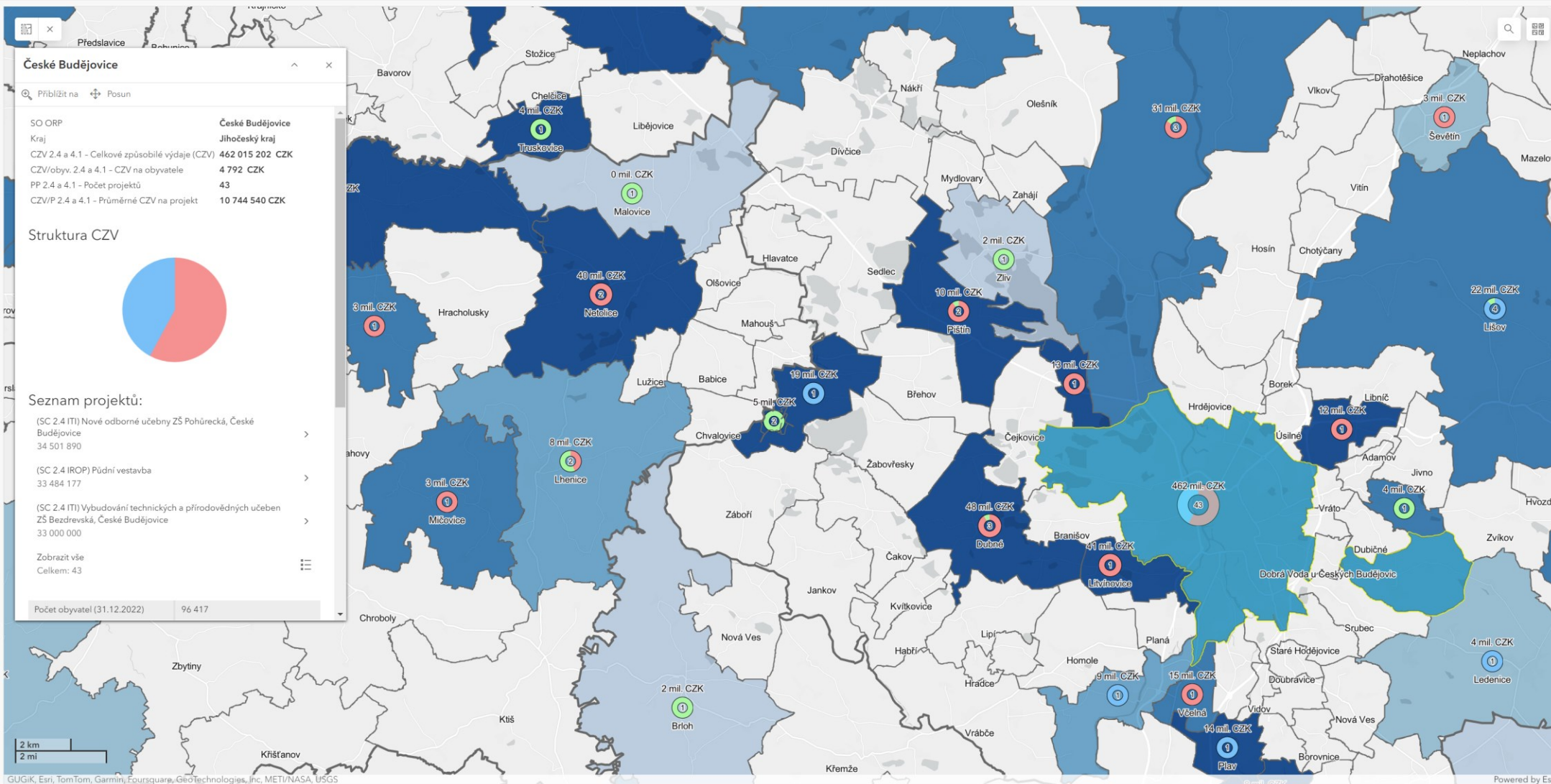
Hodnocení územních dopadů
projektových záměrů

www.tiammr.cz

Informační podpora pro hodnocení a rozhodování: mapové a datové aplikace

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ
OPERAČNÍ PROGRAM

administrativní hranice

hranice kraje

hranice SO ORP

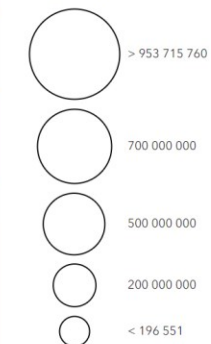
hranice obce

Obec: Celkové způsobilé výdaje IROP

- 2.4 IROP individuální projekty
- 2.4 IROP integrované (ITI a IPR)
- 4.1 IROP integrované (CLLD)

Sum of categories

Obec: Celkové způsobilé výdaje na obyvatele

CZV/OB 2.4 a 4.1 celkem

9 652 - 203 124

Celkový počet realizovaných projektů

Celkové způsobilé výdaje (cíle 2.4 + 4.1)

462mil CZK

28,2mld CZK

Cíl 2.4 individuální projekty

267,6mil CZK

19,8mld CZK

Cíl 2.4 integrované projekty (ITI a IPR)

194,4mil CZK

5,6mld CZK

Cíl 4.1 integrované projekty (CLLD)

0

2,7mld CZK

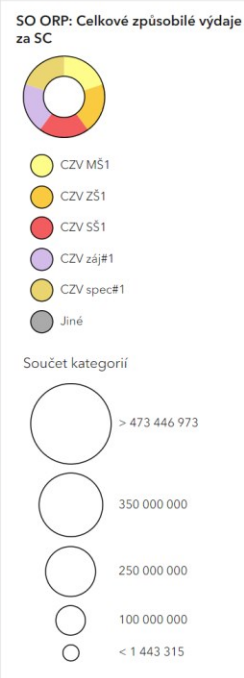
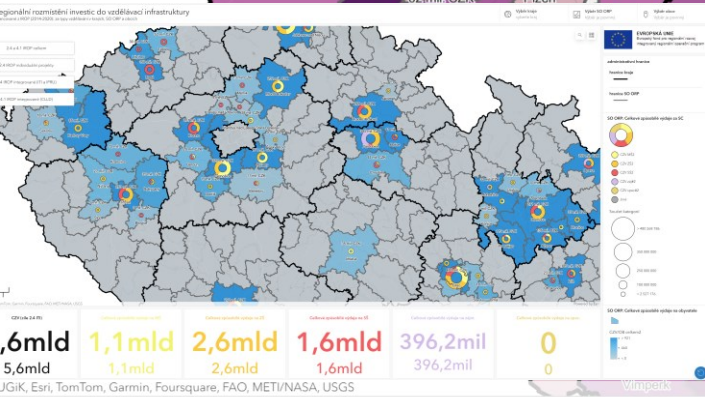
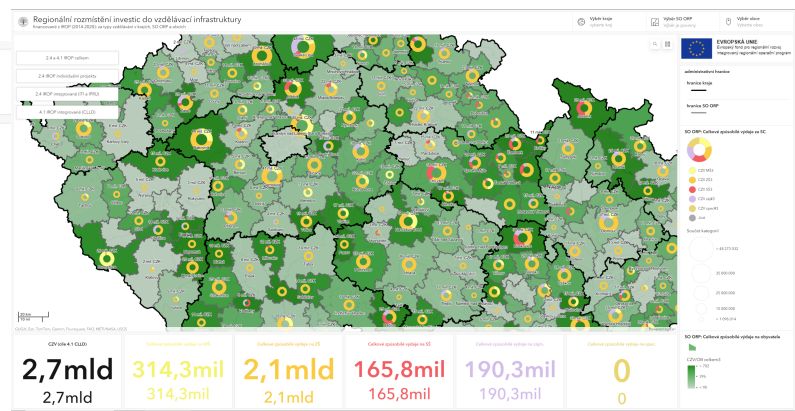
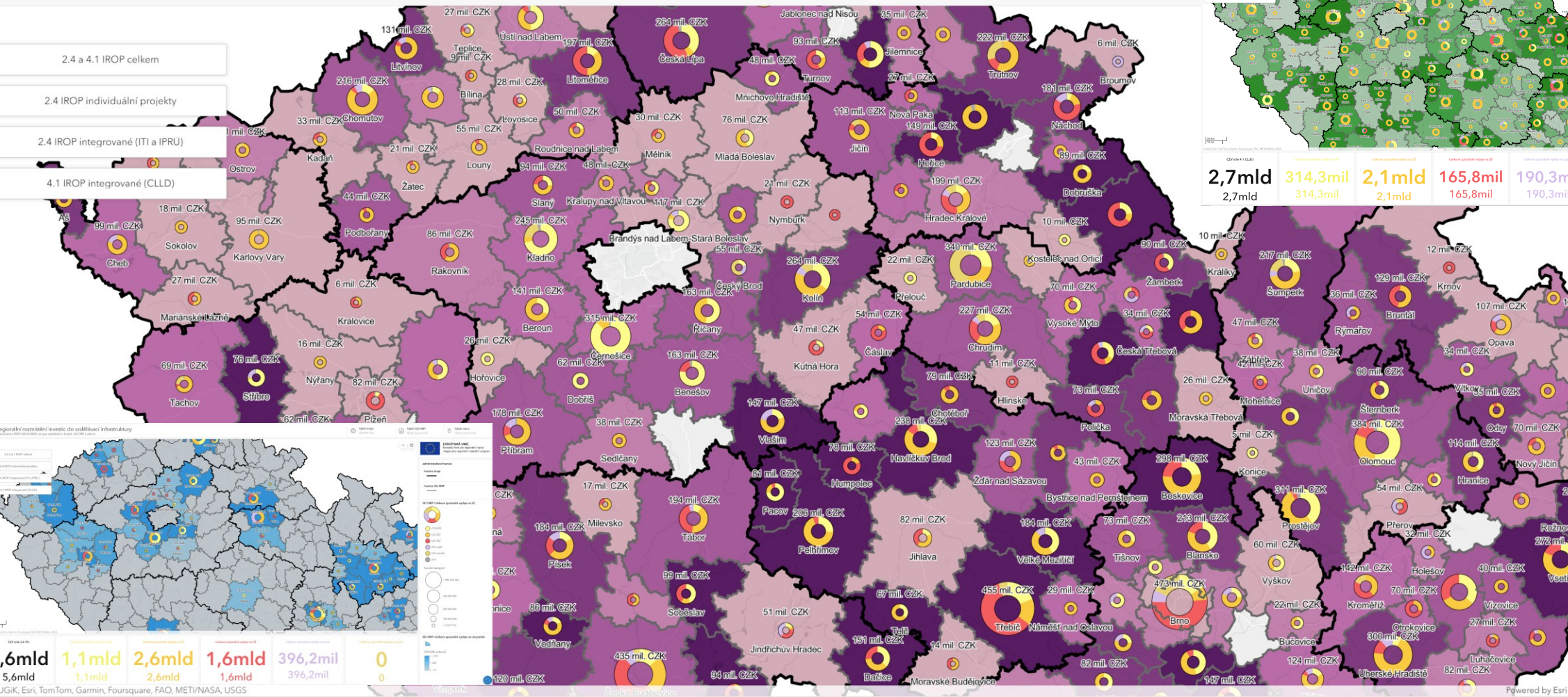

Powered by Esri

18,1 mil CZK

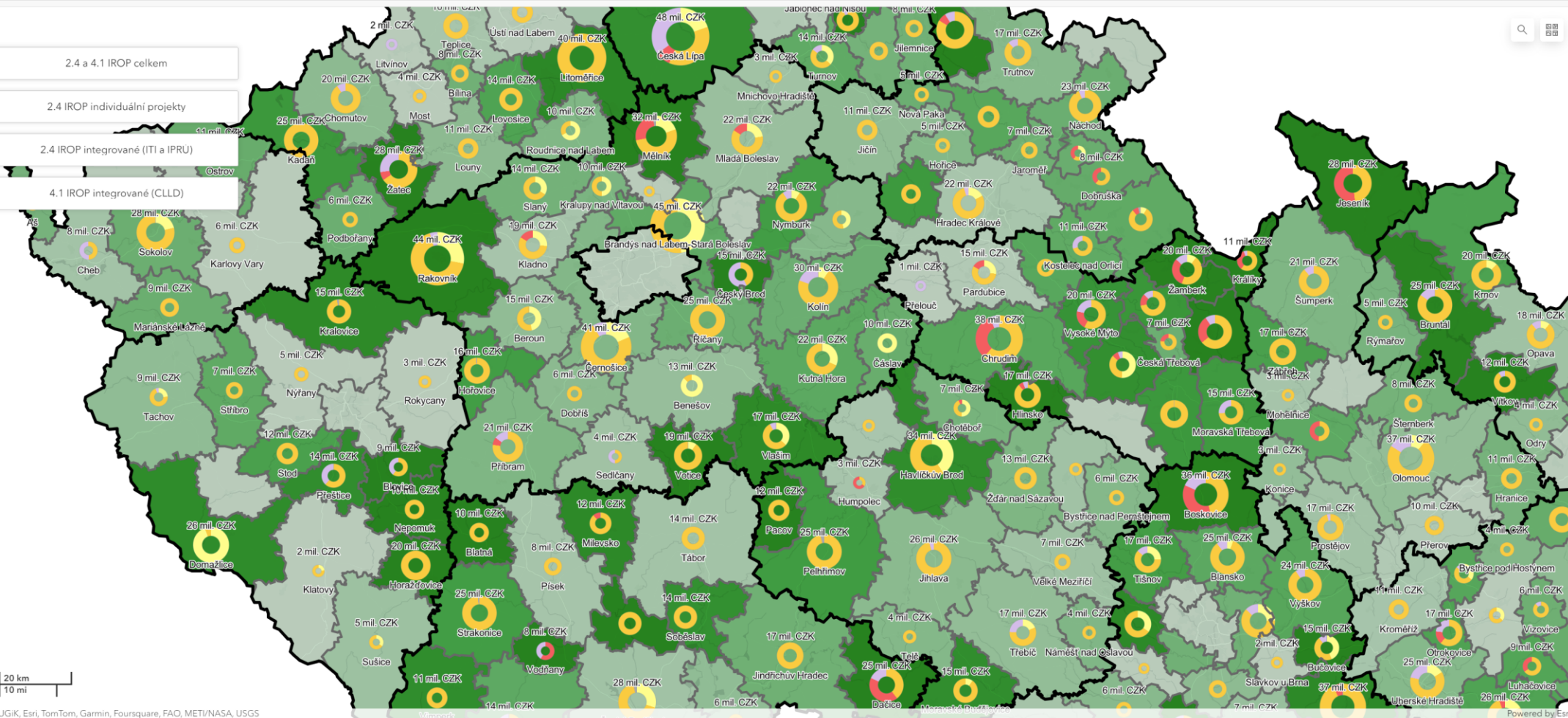

Regionální rozmístění investic do vzdělávací infrastruktury
financované z IROP (2014-2020): za typy vzdělávání v krajích, SO ORP a obcích

CZV (cíle 2.4 individuální)	Celkové způsobilé výdaje na MŠ	Celkové způsobilé výdaje na ZŠ	Celkové způsobilé výdaje na SŠ	Celkové způsobilé výdaje na záj.	Celkové způsobilé výdaje na spec.
19,8mld 19,8mld	4,9mld 4,9mld	8,7mld 8,7mld	4,4mld 4,4mld	975,1mil 975,1mil	763mil 763mil

- 2.4 a 4.1 IROP celkem
- 2.4 IROP individuální projekty
- 2.4 IROP integrované (ITI a IPRU)
- 4.1 IROP integrované (CLLD)

administrativní hranice

hranice kraje

hranice SO ORP

SO ORP: Celkové způsobilé výdaje za SC

Legend for SO ORP categories:

- CZV MŠ3
- CZV ZŠ3
- CZV SŠ3
- CZV zář3
- CZV spec3
- Jiné

Součet kategorií

Legend for SO ORP categories (by value):

- > 48 273 032
- 35 000 000
- 25 000 000
- 15 000 000
- < 1 096 014

CZV (cíle 4.1 CLLD)	Celkové způsobilé výdaje na MŠ	Celkové způsobilé výdaje na ZŠ	Celkové způsobilé výdaje na SŠ	Celkové způsobilé výdaje na zájm.	Celkové způsobilé výdaje na spec.
2,7mld	314,3mil	2,1mld	165,8mil	190,3mil	0
2,7mld	314,3mil	2,1mld	165,8mil	190,3mil	0

SO ORP: Celkové způsobilé výdaje na obyvatele

Legend for SO ORP categories (by population):

- CZV/OB celkem3
- > 702
- 396
- < 90

Přínosy hodnocení

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ
OPERAČNÍ PROGRAM

Přínosy hodnocení

- hodnocení a vizualizace až **do úrovně obcí**;
- **souhrnné hodnocení a zobrazení** forem podpory v územních celcích (prostřednictvím odlišných specifických cílů IROP a specificky tematicky zaměřených výzev);
- poukázání na **mimořádnou různorodost čerpání z IROP** (s ohledem na typ vzdělávacích aktivit, specifické cíle IROP a míru čerpání, tj. celkové způsobilé výdaje na obyvatele) na úrovni SO ORP a obcí, a také krajů;
- dokumentování **nižší úrovně čerpání v územích s vyšší potřebou podpory** s ohledem na priority národní regionální politiky a potřeb sociálního začleňování a prevence sociální exkluze a segregace;
- poskytnutí **informační podpory** sloužící nejen k hodnocení ze strany národní úrovně ale rovněž pro sebehodnocení aktérů v území.

Děkujeme za pozornost

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ
OPERAČNÍ PROGRAM

